

Sosiaalihuollon tutkimuksen ja kehittämisen rakenteet uudistuvassa Sotessa - Sosiaalialan osaamiskeskusten tulevaisuus ja rooli maakunnissa

Selvityshenkilö Anu Muuri

Selvityksen lähtökohtana on

- *Sosiaalihuollon vaikuttavuuden parantaminen ja tutkimuksellisen kehittämisen vahvistaminen* ja sitä parhaiten tukevan ratkaisumallin esittäminen sosiaali- ja terveyspalvelujen integraation huomioon ottaen
- *Sosiaalialan osaamiskeskusten luomien, valtakunnallisesti kattavien asiantuntijatyön verkostojen ja yhteistyön hyödyntäminen on turvattu* luotaessa uutta, sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistä, lakisääteistä kehittämisrakennetta.

Selvityksessä tulee esittää ja ottaa huomioon

- Miten Sote- uudistuksen yhteydessä parhaiten turvataan sosiaalialan osaamiskeskusten kehittämistyön jatkuvuus
- Nykyisten sosiaalialan osaamiskeskuksilla olevien erityistehtävien sekä myös mahdollisten uusien erityistehtävien tulevat toteuttamistavat
- Miten valmistelussa olevien OT-keskusten toiminta suhteutuu sosiaalihuollon TKI kokonaisuuteen
- Toteutus 12/2018-3/2019 noin kahden kuukauden työpanoksella

Sosiaalihuoltoon liittyvän selvitystoiminnan kokonaisuus tällä hetkellä:

- Sosiaalityön tulevaisuus – Anna Metteri, Pekka Karjalainen, Minna Strömberg-Jakka
- Sosiaalihuollon ammattihenkilölain muutostarpeet – Anneli Pohjola
- Sosiaalihuollon kehittämisen organisoituminen uudistuvissa sosiaali- ja terveydenhuollon rakenteissa – Anu Muuri
- Sosiaalihuollon tehtävä rakenne maakunnissa – Petteri Vuorijärvi, Mervi Raappana, Petri Kinnunen
- Ratkaisut lastensuojelun kuormituksen vähentämiseen ja tiekartta siirtymisestä kunnallisesta maakuntapohjaiseen lastensuojeluun – Aulikki Kananoja
- Selvitys julkisen vallan käytöstä ja muusta hallintotyöstä sosiaalityössä – Eeva Nykänen, Eeva Liukko, Anu Muuri.

Järjestämislakiesityksen mukainen kehittämistoiminta maakunnassa (35 §) - tulevaisuus

- Maakunta vastaa alueensa:
 - Sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämisestä
 - Koordinoi ja ohjaa tuottajatason kehittämistyötä
 - Tukee kuntia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työssä
 - Ja osallistuu kansalliseen kehittämistyöhön.
- Yhteistyöalueet - Pirkanmaan, Pohjois-Pohjanmaan, Pohjois-Savon, Uudenmaan ja Varsinais-Suomen maakuntien on:
 - Sovittava yhteistyöstä samaan yhteistyöalueeseen kuuluvien maakuntien kanssa
 - Tehtävä yhteistyötä uusien menetelmien, tuotteiden ja palveluiden kehittämisessä yliopistojen, korkeakoulujen, järjestöjen ja elinkeinoelämän kanssa
 - Tehtävä yhteistyötä osaamistarpeiden arvioinnin ja ammatillisen kehittämisen osalta yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen kanssa.
- Ruotsinkielisten palvelut-Uusimaa; Saamenkielisten palvelut-

Sosiaalialan osaamiskeskusjohtajien ajatuksia tulevaisuudesta yhteisen työpajan perusteella

■ Tulevaisuuden uhkia:

- Sosiaalihuolto pirstoutuu Sote-uudistuksessa
- Epävarmuus rahoituksen jatkuvuudesta ja niukkuudesta sekä osaamisen katoaminen osaamiskeskuksista
- Osaamiskeskusten neutraalisuus toimijana menetetään
- Miten sosiaalialan kysymyksistä viestitään ymmärrettävästi ja vaikuttavasti – miten sosiaalihuolto saadaan näkyviin!

■ Tulevaisuuden mahdollisuuksia:

- Osaamiskeskukset ovat mestareita kehittämään, koordinoimaan ja saattamaan alueellisia tekijöitä yhteen
- Osaamiskeskukset muodostavat luottamuksen verkoston alueellisesti
- Osaamiskeskukset ovat tottuneet monialaiseen yhteistyöhön

Ajatuksia Soten yhteisestä TKI-rakenteesta

TKI-rakennetta tulisi tarkastella kokonaisuutena

- **Maakunnassa:** kehittäminen ja suunnittelun ja päätöksenteon tuki
- **Tuottajatasolla:** osallistuminen tutkimus- ja kehittämistoimintaan? - on lain mukaan osallistuttava palveluiden kehittämiseen ja voidaan korvata tutkimuksen kustannuksia
- **Yhteistyöalueilla:** tutkimus-, kehittämis-, innovaatio- koulutustyön koordinointi maakuntien kesken sekä yhteydet yliopistoihin, ammattikorkeakouluihin, elinkeinoelämään – yhteistyöalueet voivat/pitäisi myös erikoistua? (kehittämisympäristöt elinkeinoelämän kanssa, labit, palvelu- ja tuoteinnovaatiot?) – Alueelliset tki-osaamiskeskukset – yhteys suunnitteilla oleviin Lape-OT-keskuksiin?
- **Valtakunnallisesti:** tutkimus- ja kehittämistyön tuki yhteistyöalueille sekä kehittämisen, suunnittelun ja päätöksenteon tuki maakunnille
- Edellyttää sujuvia yhteistyörakenteita kaikille tasoille ja selkeätä roolitusta, jotta päällekkäiseltä työltä välttyttäisiin!

Kiitos!
Anu.muuri@thl.fi

